

מבחן זני תירס מתוק לבדיקת עמידותם לתופעת ההתיבשות. מנרה 2003

ש. גרף – שה"מ, נ. רגולסקי – ועדת מגדלים, ע. ברנע – חולתה.

מבוא: התיבשות שטחי תירס מתוק היא תופעה שמאימת על הגידול וגרמה לנזקים קשים בעיקר בשטחים בהם גדל הזן ג'ובילי. בשנת 2002 במבחן זנים שנערך בחולתה נמצאו זנים שהראו סבילות יפה לתופעה בהשוואה לזן ג'ובילי שהתיבש לפני מועד הקטיף.

מטרת הניסוי: מציאת זנים בעלי עמידות/סבילות לתופעת ההתיבשות בתירס המתוק ובעלי התאמה למפעלי התירס ו/או לשיווק לשוק הטרי.

פרטים אגרוטכניים: הניסוי בוצע בחלקה בה גדל תירס מתוק זן "ג'ובילי" בשנת 1998 והתיבש לפני הקטיף, ותירס מספוא זן "אורפסה" בשנת 2002 ואף הוא התיבש לפני הקציר.

הזריעה באמצעות מזרעה רתומה לטרקטור היתה ב – 9/5. כל חזרה היתה ערוגה באורך 15 מטר. הניסוי תוכנן כבלוקים באקראי ב – 6 חזרות. ההנבטה היתה ב – 11/5 באמצעות קו – נוע מעגלי. חלקת הניסוי היתה בחלקה משקית שטופלה כמקובל בשטחי התירס בעמק החולה. נערך מעקב אחרי התפתחות התירס ואחרי ההתיבשות של הצמחים. הזנים שנבדקו היו: ג'ובילי, רויאלטי, אקסקליבר, קונקווסט, 243, 445, 2547, G, H, אל-טורו, 3299, GSU.

תוצאות – הנביטה וההתפתחות הראשונית היו טובות בכל הזנים עד לשליפה הזכרית, שאחריה החלה התיבשות צמחים בחלק מהזנים.

אחוז ההתיבשות בזנים השונים היה כדלקמן:

אחוז ההתיבשות (0- אין התיבשות ועד 100% הכל יבש)			שם הזן
23/7	15/7	9/7	
100	66	32	ג'ובילי
10	0	0	רויאלטי
30	0	0	אקסקליבר
16	0	0	קונקווסט
16	0	0	243
5	0	0	445
50	8	0	G .H 2547
6	0	0	אל טורו
100	80	50	GSU 3299

הזנים ג'ובילי ו GSU 3299 התיבשו לחלוטין. שיעור ההתיבשות של צמחי הזן GH 2547 היה 50 אחוז ושל צמחי האקסקליבר 30 אחוז. בשאר הזנים שיעור ההתיבשות היה נמוך ובניסוי זה לא היווה בעיה.

לסיכום – בניסוי זה התיבשו באופן מוחלט צמחים מהזנים ג'ובילי ו GSU 3299 ואילו בזן 2547 שיעור ההתיבשות היה 50%. בשאר הזנים ההתיבשות לא היווה בעיה בקטיף החלקות.